

Stabiilse kuu saavutanud lüües hakkavad kinni kasvama. kõigepealt hakkab arenema rohttaimes-

taimestik. Suurimaks lüües vormiks on tuul, mis kuhjab rannaliiva ikka kõrgemateks ja kõrgemateks lüües. Samas võib aga ebasoodsa suunaga torm lüüesel kasvava metsa maha mureda ja liiva ära

kujuks. Smolnitsa-poolsed lüües ulatuvad kuni 11 meetrit üle järvepinna. Peipsiääre ja kogu Eesti kõrgemad lüües asuvad aga Alajõe, ulatudes kuni 20 meetrit järvepinna kõrgemale.

Suuremad lüüesäljad paiknevad kahes osas - Smolnitsa ja üheks piiranguvööndiks – Vasknarva.

kaheks vööndiks: üheks sihtkaitsevööndiks - eripärale ja majandusreguleerimise astmeline kaitseala maa-ala jaguneb vastavalt kaitsekorra

LÜÜES

loodusele korvamatu kahju.

Smolnitsa maastikukaitseala loodusele korvamatu kahju. Smolnitsa maastikukaitseala (240 ha) loodi Ida-Viru maakonnas Alajõe vallas 1967. aastal, et kaitsta Peipsi põhjaranniku lüüesiku ja sellega seotud mitmekesist taimestikust. Kaitseala loomise põhieesmärgiks on säilitada Peipsi põhjaosa unikaalseid erivannuseid lüüesid koos nendel kasvava taimestikuga. Kuna lüüesid loodus on väga õrn, siis metsik turism ja mootor-sõidukitega sõitmine lüüesid tekitab siinsele

Riiklik Looduskaitsekeskus

SMOLNITSA maastikukaitseala

ligikaudu 30 km² suurusel alal leidub ligikaudu 40 Kurtna järvestik, Eesti kõige järvederikkaim ala, kus liivarandade ja männikute. Lisaks erakorralise Euroopa suurimad, Peipsi järvi, oma kaunite -Kauaid järved ja rannad. Puhkealale jääb üks niiku puhkeala iseloomustav:

Ettevalmistatud on teikimis- ja lõkkekohad, raja- võimalust kvaliteetisel puhata riigimetsas. Puhkeala, mille eesmärgiks on pakkuda inimestele kaitseala hõlmab ka RMK Peipsi põhjaranniku kaitseala (Puhkeala) ja kuraadi-sõrmkäpp (*Dactylorhiza bifolia*) ja kuraadi-sõrmkäpp (*Dactylorhiza clavatum*), kahelehine käävel (*Platanthera katevata*) ja kuraadi-sõrmkäpp (*Dactylorhiza bifolia*) ja kuraadi-sõrmkäpp (*Dactylorhiza clavatum*).

Lüüesalil taha jääb väiksemaid soolasid, liig- niiskeid metsi (tarna-soovikumeetad, rabastuvad sinikameetad) ja ka arumetsi (müstika palu- metsad). Teadaolevalt esineb kaitsealal kolm lüüeskattekoort taimeliiki kuraadi (*Lycopodium clavatum*), kahelehine käävel (*Platanthera bifolia*) ja kuraadi-sõrmkäpp (*Dactylorhiza maculata*).

ELUSTIK

on Peipsi kallias olulisteks rändeteeks. tesse ja madalatele kallastele, siis rändliindudele paremad pesitsuskohad jäävad jõgede suudme- ka linnustiku poolest on Peipsi järvi rikas. Kui ahven, haug, latikas, kiisk, särk, luts ja peipsi silg, kalaliiki. Tähtsamad neist on peipsi tint, räbbis, järvepinna kohta. Kokku on järves esindatud 36 keskmiselt on siit saadud 29 kg kala hektari Peipsi on üks paremaid kalajärvi terves Euroopas. keskmine veetase ulatub 30 meetrit üle merepinna. aastastest veebilansist kuuendiku. Peipsi järve suubub kokku 30 jõge. Sademeevesi moodustab Peipsi järvi kogub vett väga ulatuslikult alalt, siia ulatub 13 meetrit, keskmiselt aga 8,3 meetrit. Euroopas suurusest 5. kohal. Peipsi suurim sügavus

PEIPSI JÄRVI

Peipsi järvi koos Pihkva järvega (3555 km²) on Peipsi järvi kogub vett väga ulatuslikult alalt, siia ulatub 13 meetrit, keskmiselt aga 8,3 meetrit. Euroopas suurusest 5. kohal. Peipsi suurim sügavus on Peipsi järvi koos Pihkva järvega (3555 km²) on Peipsi järvi kogub vett väga ulatuslikult alalt, siia ulatub 13 meetrit, keskmiselt aga 8,3 meetrit. Euroopas suurusest 5. kohal. Peipsi suurim sügavus

tiik. Siinsetel lüüesalil on liivade kinnistamisel oluline roll liiv-aruheinajal liiv-vareskaeral. Hiljem asuvad liivad kinnistama männid, mille juured tungivad sügavale pinnasesse.

Kaitseala valitseja:
Keskkonnaministeeriumi
Ida-Virumaa Keskkonnateenistus
Pargi 15, Jõhvi 41 537, Ida-Virumaa
Telefon: +3723324401
E-post: keskkond@ida-viru.envir.ee
Koduleht: www.envir.ee/idadvirumaa

Kaitse korraldaja:
Riiklik Looduskaitsekeskus
Ida-Viru regiooni
Aia 10, Iisaku 41115, Ida-Virumaa
Telefon: +3723350304
E-post: ida-viru@lk.ee

Voldiku tekst: Tiit Kaljuste, Raili Lille
Fotod: Jürgen Öövel,
Ants Animägi, Maarika Aalja
Kujundus ja trükk: AS Folger Art
Infovoldik on valminud
SA Keskkonnainvesteeringute
Keskuse rahalisel toel

Säästlikkuse sõnum
Sinust, hea külalastaja, oleneb, kas Sind ümbritsev
kultuurseks ette valmistatud loodus säilib ahvate-
vana ka järgmistele tulijatele. Seega tasub jälgida
lihtsaid reegleid:

-Maastikuline- ja puhkemajanduslik väärtus. Puhke-
ala vahelduv ja suure osas vähese inimastutusega
piirkond on juba aastaid olnud looduses liikumise
ja puhkuse alaks. Kõrgemal seelajanduslikel ja mägidel
avaavad ümbruskonnale kaunid vaated. Eriti suur
populaarsus on rannapuhkusele, eriti Peipsi järve ja
Kurtna järvestiku järvede kallastel. Puhkeala
jõgederohkus soosib veematkade ja erineva
raskusastmega reetkede korraldamist.

Erinevad rahvad: vadjalased, venelased, taanlased
Sellest ajast peale on alal elanud ja vallitsenud väga
jaljed ulatuvad 8000 aastat tagusesse kiviaega.

-Kultuurajalooline väärtus. Puhkeala inimtegevuse
metsamassiv.

vahelduvate kasvukohta tüüpiderohke Alutaguse
puhkealale tema suursugususe. Puhkealale jääb
Looduslik seisund ja metsamassivid annavad
nende vahelise jäävate soode ja rabadega.

-Ehitamine vahelduv pinnavorm. Eriti on nähtav
maastik, mis vaheldub pikkade liitehaldike ja
järve ja järvekest pindaladega, 2 kuni 136 ha.

Lõkke tegemisel

- kasuta ainult ettevalmistatud lõkkekohta tule-
tegemist lubaval ajal;
- kasuta valmis pandud lõkkepuid või mahalange-
nud oksid;
- kasuta küttepuid säästlikult, et neid jaguks ka
järgmisele tulijale;

Prügi

- põleta lõkkes looduslikku päritolu põlevad jäät-
med, kõik teised jäätmed võta endaga kaasa või
pane prügikasti;
- eelista korduvkasutusega nõusid;

Telkimisel

- kasuta selleks ettenähtud kohta, sellise puudu-
misel eelista varem telkimiseks kasutatud paika;
- püüa tegutseda loodusesse jälgi jätmata;

Veekogu ääres

- pese nõusid ja ennast vaid kuival maal veepiirist
eemal;
- rahulda oma loomulikke vajadusi ikka selleks
ettenähtud kohas;

Kaasasolevad loomad

- valva oma lemmikute järele, nende tegude eest
vastutad Sina;
- looduses olgu koer rihma otsas ja vajadusel
suukorviga;

Mootorsõidukitega

- liikle teedel ja peatu parklas;
- pea lugu paigaldatud märkidest ja piiretest
-tunnusta jalakäijaid ja jalgrattureid.

Teadmiseks külalastajale!

Kaitsealal tohib

- * Korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi
kogu kaitsealal,
- * Telkimine ja lõkke tegemine üksnes selleks ette
valmistatud ja tähistatud kohtades.

Kaitsealal ei tohi

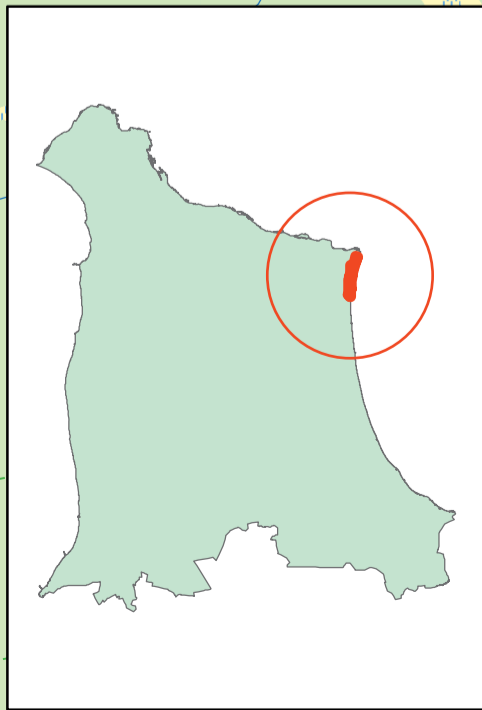
- * liigelda jalgratta ja mootorsõidukiga väljaspool
selleks ette nähtud teid ja parklaid,
- * jätta prügi loodusesse.

Puhkamisvõimaluste kohta riigimetsas küsi nõu
RMK Kauksi Looduskeskus/teabepunkt, telef. 33 93 833.
Puhkeala töötaja: 51 59 317.

Kui näed kaitsealal seaduse rikkumist, helista numbril 1313
Kui märkad tuld helista: 112

Politsi: 110

Smolnitsa maastikukaitseala

	kaitseala välispiir		vooluveekogu
	hoone		maakonnapiir
	õueala		linna/vallapiir
	hajjasala		maantee
	põld, lage ala		kohalik tee
	mets, põõsastik		pinnastee
	jäätmäa		jalgrada; karjatee
	turbaväli		raudtee
	raba		metsasiht
	madalsoo		loodusjärsak
	veekogu		vall
	teedeala		kitsas nõlv
			visiir

Peipsi järv

Peipsi järv

